

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

telefoon 038 499 [REDACTED]
[REDACTED]@overijssel.nl
Zaaknummer 5753672

Waterschap Vechtstromen
De heer [REDACTED]
Postbus 5006
7600 GA ALMELO

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
27.05.2020	2020/0128682			

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte heer [REDACTED]

De heer [REDACTED] van het adviesbureau Ecogroen bv heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 9 maart 2020² ontvangen. De aanvraag heeft u tussentijds gewijzigd³. Deze gewijzigde aanvraag is het uitgangspunt voor deze ontheffing. De aanvraag is gedaan vanwege het plaatsen van een zonnepark op het terrein van de RWZI Dedemsvaart. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing⁴ te verlenen van verbodsbepalingen voor een soort van Habitatrichtlijn en een nationaal beschermde soort. In het bijzonder gaat het om het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van poelkikker en steenmarter te beschadigen of te vernielen⁵.

Deze ontheffing is vanwege het plaatsen van een zonnepark op het terrein van de RWZI Dedemsvaart.

Deze ontheffing treedt in werking op 1 augustus 2020 en is geldig tot en met 28 februari 2022.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1.

- De aanvraag van 9 maart 2020 en de bijbehorende stukken zoals weergegeven in bijlage 2 onder B1.5

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.8, eerste lid en art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 2020/0021543

³ EDO-kenmerk 2020/0066936

⁴ Op basis van art. 3.8, eerste lid en art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8 Wnb

⁵ Art. 3.5, vierde lid Wnb

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁶.
De verschuldigde leges zijn:

Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	Wnb aanvraag ontheffing art. 3.3, 3.8 en 3.10, soortenbescherming infrastructureel werk, ruimtelijke inrichting of projectontwikkeling.	3.025,00
	Totaal leges	€ 3.025,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED], te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 [REDACTED]. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-001117 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Mitigatie steenmarter

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Hardenberg
- [REDACTED] Ecogroen bv, Zwolle.

⁶ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 – 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2020/0128682). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden (grondwerk, kappen, maaien, slopen, realisatie vervangende voorzieningen) informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁷, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2020/0128682).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁷ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

Soortspecifiek

Poelkikker

5. De ontheffinghouder houdt bij de planning van de werkzaamheden rekening met de kwetsbare perioden van de poelkikker. De kwetsbare voortplantingsperiode is 15 maart tot 15 september. De kwetsbare periode van de winterrust en trek is van 15 oktober tot 30 april. Fysieke werkzaamheden (zoals maaien, grondwerk en verwijderen houtwal) worden uitgevoerd buiten de kwetsbare perioden. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen de kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de poelkikker. Afwijkingen worden gerapporteerd in het logboek.
6. Voor de start van de werkzaamheden aan het zonnepark wordt het terrein ongeschikt gemaakt en gehouden als leefgebied voor de poelkikker (door dit te maaien en te freesen). Dit in de perioden als aangegeven in voorschrift 5. De oever 3 meter rondom de voortplantingspoel wordt daarbij niet gemaaid en gefreesd.
7. Uiterlijk binnen één jaar na de aanleg van het zonnepark wordt het terrein ingezaaid en beheerd met een bloemenmengsel, zodanig dat dit het geschikt is als zomerbiotoop voor de poelkikker.

Steenmarter

8. De ontheffinghouder houdt bij de werkzaamheden aan de verblijfplaats van de steenmarter rekening met de kwetsbare voortplantingsperiode van de steenmarter. Deze periode loopt van maart tot en met september. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de steenmarter.
9. In afwijking van voorschrift 8 is sloop in maart of in de periode vanaf augustus toegestaan, mits uit een controle van de verblijfplaats door een ecologisch deskundige blijkt dat deze niet in gebruik is als voortplantingsplaats. Deze controle moet binnen 3 dagen voor de sloop worden uitgevoerd. Als bij de controle wordt geconstateerd dat de verblijfplaats in gebruik is als voortplantingsplaats, moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot 1 oktober.
10. De sloop van het gebouw met de verblijfplaats wordt gefaseerd en in één richting uitgevoerd om eventueel aanwezige steenmarters de kans te geven om te ontkomen. De sloop wordt verspreid over tenminste twee dagen uitgevoerd. Gestart wordt met het verwijderen van het dak of het dakbeschoot.
11. De ontheffinghouder realiseert tenminste drie weken voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden minimaal 2 alternatieve verblijfplaatsen voor steenmarters. Het ontwerp, de constructie en het zoekgebied voor plaatsing van deze verblijfplaatsen is weergegeven in bijlage 3. De datum, locatie en wijze van realisatie wordt vastgelegd in het logboek.

Overige zaken

12. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de poelkikker en steenmarter.
13. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Hierin moet onder andere de datum van sloop, de realisatie van de alternatieve verblijfplaatsen en datum en resultaat van de voorafgaande controle worden vastgelegd. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	7
A1	Bevoegdheid	7
	A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	7
A2	Procedure	7
	A2.1 Overeenstemming andere provincie	7
	A2.2 Adviesverzoek aan gemeente	7
	A2.3 Relevante overige besluiten	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
A3	Toetsingskader soorten	7
	A3.1 Wettelijke regels	7
	A3.2 Provinciaal beleid	7
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	8
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	8
	B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten	8
	B1.2 Doel van het project	8
	B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	9
	B1.4 Periode	9
	B1.5 Onderliggende documenten	9
	B1.6 Aanvullende gegevens	9
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	9
C1	Inhoudelijke beoordeling	9
	C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	9
	C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	10
	C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing	11
	C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	12
	C1.5 Wettelijk belang van het project	12
	C1.6 Toetsing aan overige vereisten	12
	C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden	12
D	Slotconclusie	13

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁸. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van gemeente Hardenberg gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁹ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹⁰ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹¹ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹² (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

⁸ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

⁹ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het project bestaat uit de realisatie van een zonnepark. Het projectgebied is gelegen aan de Woudbloemweg 3A te Dedemsvaart en betreft een deel van de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) Dedemsvaart. Het projectgebied heeft een oppervlakte van circa 2 hectare. Het projectgebied bestaat uit braakliggend terrein met aan de zuidzijde twee schuren.

Voor het realiseren van het zonnepark wordt circa 0,92 hectare aan PV-panelen geplaatst. Voor het project wordt de jonge singel langs de zuidoostzijde van het projectgebied en overige opslag verwijderd, de schuren worden gesloopt en het terrein wordt bouwrijp gemaakt. De waterhoudende poel blijft behouden alsmede de goed ontwikkelde singel met bomen aan de oost en noordzijde.

De werkzaamheden zijn gepland voor de periode 1 augustus 2020 en 28 februari 2021. Een ontheffing is aangevraagd tot en met 28 februari 2022. Hierbij wordt rekening gehouden met voorbereidende werkzaamheden en een eventuele uitloop van werkzaamheden als gevolg van onvoorziene omstandigheden.

Figuur 1. Weergave locatie te realiseren zonnepark.

De aanvraag is op 14 april 2020 gewijzigd. De wijziging bestaat uit het aanvragen van een ontheffing voor poelkikker.

B1.2 Doel van het project

Het doel van de initiatiefnemer is het realiseren van een zonnepark. De insteek van de Unie van Waterschappen in het klimaatakkoord is om als sector in 2025 100% energieneutraal te zijn. Het aanleggen van het zonnepark past binnen deze visie.

¹² Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor poelkikker van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen¹³ en voor steenmarter van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen¹⁴.

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 augustus 2020 tot en met 28 februari 2022.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Ecogroen, 9 maart 2020. Natuurtoets RWZI Dedemsvaart t.b.v. zonnepark. 19-050d
- Ecogroen, 9 maart 2020. Activiteitenplan ontwikkeling zonnepark RWZI Dedemsvaart. 19-050d
- Ecogroen, 14 april 2020. Aanvullende gegevens
- Gedateerde en ondertekende machtiging

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 9 maart 2020 ontvangen. Op 10 april 2020 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 14 april 2020 ontvangen¹⁵.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de poelkikker bij onze toetsing. Van de soort steenmarter is geen kennisdocument beschikbaar.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Natuurtoets RWZI Dedemsvaart t.b.v. zonnepark'¹⁶ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Quickscan met veldbezoek op 19 maart 2019. Op basis van deze quickscan is nader onderzoek noodzakelijk voor de poelkikker en steenmarter.
- Het soortspecifieke onderzoek naar deze soorten is uitgevoerd in 2019. Het nader onderzoek is uitgevoerd volgens het kennisdocument van de poelkikker. Voor steenmarter is er geen kennisdocument beschikbaar.

Wij zijn van oordeel dat het onderzoek zodanig is uitgevoerd dat voldoende vastgesteld kon worden of verblijfplaatsen aanwezig zijn.

Tijdens het aanvullende schepnet-onderzoek en het aanvullende onderzoek naar kooractiviteit is aanwezigheid van een kleine populatie poelkikkers (ca. 5-10 exemplaren) vastgesteld in de poel die net oostelijk buiten het projectgebied ligt. De poel wordt gebruikt als voortplantingswater, de omgeving van de poel als leefgebied in de zomer. In het projectgebied is marginaal overwinteringsgebied aanwezig in de vorm van de jonge singel aan de zuidoostzijde van het projectgebied. Door de voorgenomen werkzaamheden gaat dit marginale overwinteringsgebied van poelkikker verloren.

¹³ Art. 3.5, vierde lid Wnb

¹⁴ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

¹⁵ EDO-kenmerk 2020/0066936

¹⁶ Hoofdstuk 2 pagina 6 en 7

Tijdens het veldonderzoek is door sporenonderzoek een vaste verblijfplaats van steenmarter aangetroffen in de meest zuidelijke gelegen schuur. Er zijn sporen van steenmarter aangetroffen in de vorm van afgebeten veren en enkele keutels. Ook maken gebruikers van de schuur melding van steenmarteractiviteiten in de dakconstructie. De verblijfplaats is waarschijnlijk aanwezig in de dakconstructie in de ruimte tussen het dak en het dakbeschoot. Het projectgebied wordt mogelijk gebruikt als foerageergebied, daarnaast is in de omgeving foerageergebied aanwezig in de vorm van agrarische percelen, sloten en slootkanten en singels.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

De werkzaamheden betreffen het slopen van de gebouwtjes, het bouwrijp maken van het terrein voor de aanleg van het zonnepark en het verwijderen van de zuidelijke singel.

Door de werkzaamheden wordt foerageergebied en zomerbiotoop van de poelkikker tijdelijk ongeschikt. Het voortplantingswater ligt buiten de begrenzing van het project. Het voortplantingsbiotoop (de poel) blijft behouden en is zelfs geschikter gemaakt door het verwijderen van opslag rond de poel. Hierdoor zijn meer zon beschenen delen ontstaan langs de poel en wordt voorkomen dat bladval zorgt voor verzuring van het water. Het terrein onder de zonnepanelen blijft beschikbaar voor poelkikker doordat dit wordt begroeid met bloemrijk grasland. De verticale poten van de zonnepanelen vormen geen barrière.

De directe omgeving van de poel (tot 3 m uit de oever) ligt ook buiten de begrenzing en blijft ongemoeid. Op grotere afstand van de poel zal het foerageergebied / zomerbiotoop tijdelijk ongeschikt raken als gevolg van het bouwrijp maken. Volgens het kennisdocument is het zomerbiotoop tot ca 10-15 m vanaf de voortplantingspoelen.

Daarnaast verdwijnt marginaal overwinteringsgebied van de poelkikker. Dit is aanwezig in de vorm van de jonge singel aan de zuidoostzijde van het projectgebied. Deze singel is beoordeeld als marginaal overwinteringsgebied omdat het een jonge singel betreft met relatief weinig ondergroei en een weinig ontwikkelde strooisellaag waarin overwinterd kan worden.

Het gebouw waarin de verblijfplaats van steenmarter aanwezig is, wordt gesloopt. Hierdoor wordt de hierin aanwezige verblijfplaats van steenmarter vernietigd. De werkzaamheden leiden niet tot verlies van essentieel foerageergebied van steenmarter. Binnen het projectgebied wordt weliswaar vegetatie verwijderd, maar de singels/bomen die het projectgebied omgrenzen in het noorden en oosten worden ingepast in de toekomstige situatie. Daarnaast blijft rondom het projectgebied ruim voldoende foerageergebied aanwezig in de vorm van singels, grasland, bermen en sloten met ruige oevers.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de poelkikker of worden door ons als geschikt beoordeeld om de effecten te mitigeren voor steenmarter. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de poelkikker en steenmarter zoveel mogelijk geminimaliseerd (zie ook onderdeel C1.2). In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

Maatregelen Poelkikker

- Bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de poelkikker. De kwetsbare voortplantingsperiode is 15 maart tot 15 september. De kwetsbare periode van de winterrust en trek is van 15 oktober tot 30 april.
- Het terrein van het zonnepark wordt buiten de kwetsbare periode ongeschikt gemaakt als zomerbiotoop voor poelkikker. Na plaatsing van de zonnepanelen wordt de grond ingezaaid met een inheems bloemrijk gras-mengsel dat één keer per jaar wordt gemaaid. Hierdoor is de grond onder de zonnepanelen opnieuw geschikt als zomerbiotoop.

- Door het verwijderen van de zuidelijke singel, verdwijnt marginaal overwinteringsgebied. Deze singel is geclassificeerd als marginaal overwinteringsgebied omdat het een jonge singel betreft met relatief weinig ondergroei en een weinig ontwikkelde strooisellaag waarin overwinterd kan worden. De singels aan de noordoost- en noordwestzijde van het projectgebied bevatten meer ondergroei en strooisel (door de aanwezigheid van enkele grotere bomen) waardoor er meer en beter geschikt overwinteringsbiotoop aanwezig is in deze singels. Deze singels zijn binnen bereik van de kleine populatie die van de poel gebruik maakt, en bieden ruim voldoende overwinteringsgebied. Hierdoor is het aanbieden en realiseren van alternatief overwinteringsgebied niet noodzakelijk. De functionele leefomgeving blijft zonder additionele maatregelen in stand.
- Het voortplantingsbiotoop (de poel) blijft behouden en is zelfs geschikter gemaakt door het verwijderen van opslag rond de poel. Hierdoor zijn meer zon beschreven delen ontstaan langs de poel en wordt voorkomen dat bladval zorgt voor verzuring van het water. Daarnaast blijft rondom de poel minimaal 3 meter aan zomerbiotoop gehandhaafd, omdat hier de begrenzing van het zonnepark (een voor poelkickers passeerbaar hek) wordt geplaatst. Op 2 tot 2,5 meter van het hekwerk worden de zonnepanelen geplaatst.

De landelijke staat van instandhouding van poelkikker is beoordeeld als gunstig¹⁷. Afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde, omdat diverse maatregelen worden/zijn genomen om te voorkomen dat exemplaren worden geschaad tijdens de werkzaamheden. Daarnaast blijft leefgebied en de functionele omgeving in stand zodat de populatie kan worden behouden.

Maatregelen steenmarter

- Werken buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van steenmarter. Volgens de aanvrager is deze maart tot en met juli. De voortplantingsperiode loopt echter tot in september, als de jongen worden verstoten. Wij achten uitvoering in augustus-september wel toelaatbaar, mits uit een controle van de verblijfplaats door een ecologisch deskundige blijkt dat deze niet in gebruik is als voortplantingsplaats. Als bij de controle wordt geconstateerd dat de verblijfplaats in gebruik is als voortplantingsplaats, moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot 1 oktober. Deze aanvullende voorwaarde is opgenomen als voorschrift 9.
- De sloop van de schuur met verblijfplaats wordt gefaseerd en in één richting uitgevoerd. Gestart wordt met het verwijderen van het dak of het dakbeschot. Aanvullend hebben we als voorwaarde gesteld dat de sloop tenminste over 2 dagen moet worden uitgevoerd zodat de steenmarters de gelegenheid te ontkomen.
- Ter vervanging van de verblijfplaats die verloren gaat, worden twee alternatieve verblijfplaatsen aangeboden. Deze verblijfplaatsen bestaan uit een constructie van bakstenen en stoeptegels, afgedekt met grond en takken. Bij de ingang van het nieuwe marterverblijf worden lokstoffen (vis- of valerianolie) aangebracht, zodat steenmarters de aangebrachte verblijfplaats sneller ontdekken. De constructie en de locatie van deze vervangend verblijven is in bijlage 3 weergegeven.

De landelijke staat van instandhouding van steenmarter is beoordeeld als gunstig¹⁸. De functionaliteit van de leefomgeving van steenmarter is niet in het geding. Door de beschikbaarheid van alternatieve verblijfplaatsen in de omgeving en de permanente voorzieningen in de vorm van twee marterverblijven blijven gedurende en na de werkzaamheden altijd alternatieve rust- en verblijfplaatsen aanwezig.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de realisatie van het zonnepark op het terrein van de RWZI te Hardenberg leiden tot het vernietigen van leefgebied van poelkikker en het verdwijnen van een verblijfplaats van steenmarter. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.5

¹⁷ <https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/reports2012/species/report/?period=5&group=Amphibians&country=NL®ion=>

¹⁸ Goutbeek, A.B. (2018). De Staat van Instandhouding; Factsheets voor 25 soorten in Gelderland. Provincie Gelderland, Arnhem.

vierde lid en artikel 3.10 eerste lid onder b uit de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat voldoende is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Het project is locatiegebonden. Alternatieve inrichtingen zullen het leefgebied van soorten meer beïnvloeden. Het eerste ontwerp van het zonnepark omvatte het huidige projectgebied, inclusief de poel en exclusief de schuren. Aangezien uit het onderzoek bleek dat de poel dient als voortplantingswater van poelkikker is besloten om de poel te behouden en in plaats daarvan zonnepanelen te plaatsen op de locatie van de schuren. Tevens is besloten om minimaal 3 meter rondom de poel te behouden als zomerbiotoop en ook de meest geschikte singels die dienen als winterbiotoop zoveel mogelijk te behouden. Op deze wijze treedt zo min mogelijk schade op aan beschermde soorten als poelkikker. Een alternatieve werkwijze of planning is niet aan de orde: alle nodige voorzorgsmaatregelen zijn genomen om schade aan beschermde soorten tijdens de uitvoering tot een minimum te beperken.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' (poelkikker en steenmarter), alsmede in het kader van de 'ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde' (steenmarter).

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

De Unie van Waterschappen en het Rijk hebben in 2010 afgesproken dat de waterschappen in 2020 voor minstens 40 procent zelfvoorzienend zijn door eigen duurzame energieproductie. Daarnaast hebben de waterschappen op 11 oktober 2019 unaniem ingestemd met het Nationale Klimaatakkoord. Daarbij hebben de waterschappen aangegeven in 2025 100 procent energieneutraal te willen zijn. Niet alleen met eigen investeringen, maar ook met investeringen van derden op de terreinen van de waterschappen. De sector is volop bezig met realisatie van projecten en met verder onderzoek naar kansen voor duurzame energie opwekking binnen het waterbeheer.

Het realiseren van zonneparken levert een belangrijke bijdrage aan het behalen van deze doelstelling. Verder wordt het zonneveld ook in het kader van de Bestuursovereenkomst Waterschapsenergie Overijssel aangelegd. Waterschap Vechtstromen realiseert volgens deze overeenkomst met de Provincie Overijssel 7,2 ha zonnenvelden voor 31 december 2023.

Met de inrichting van een zonnepark is tevens sprake van een ruimtelijke inrichting van het terrein.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁹ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²⁰. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

¹⁹ Art. 1.10, derde lid Wnb

²⁰ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de poelkikker²¹ en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van steenmarter²² te beschadigen of te vernielen, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

²¹ Art. 3.5, vierde lid

²² Art. 3.10, eerste lid onder b

Bijlage 3. Mitigatie steenmarter

Marterverblijf

Figuur B1 Een tekening van een vervangende steenmarterverblijfplaats zoals voorgesteld door de zoogdiervereniging. Bron foto: Zoogdiervereniging.

Zoekgebied plaatsing marterverblijven

Figuur B2 het projectgebied (rood omlijnd) en het zoekgebied voor de plaatsing van de marterkasten (geel). Bron luchtfoto: Nationaal Georegister.